

Súd: Okresný súd Prešov
Spisová značka: 27P/93/2014
Identifikačné číslo súdneho spisu: 8114208402
Dátum vydania rozhodnutia: 01. 07. 2014
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Sylvia Szabadošová
ECLI: ECLI:SK:OSPO:2014:8114208402.2

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Okresný súd Prešov sudkyňou JUDr. Sylviou Szabadošovou v právnej veci starostlivosti súdu o mal. G. G., D.. XX.XX.XXXX, t.č. zverenú do náhradnej osobnej starostlivosti V. N., D.. X.X.XXXX, H. N. N. XX, t.č. umiestnenej v DSS Sabinov, zastúpenej v konaní kolízny opatrovníkom Úradom práce, sociálnych vecí a rodiny Prešov, pochádzajúcej z matky I. G., F.. N.G., D.. X.XX.XXXX, trvale bytom N. XX, a z otca O. Z., D.. XX.X.XXXX, H. N. Z. XX, o zverenie do ústavnej starostlivosti a určenie výživného, takto

r o z h o d o l :

m e n í rozsudok Okresného súdu Prešov, č.k. 24 P 344/2012-33 zo dňa 26.04.2013 tak, že:

r u š í náhradnú osobnú starostlivosť mal. G. G., D.. XX.XX.XXXX vo vzťahu k Anne Bačákovej, nar. 04.05.1952,

n a r i a d ť u j e nad mal. G. G., D.. XX.XX.XXXX ústavnú starostlivosť, ktorú bude vykonávať v Detskom domove Spišský Štiavnik, Slnecná 421/3, 059 14 Spišský Štiavnik,

u r č u j e matke povinnosť prispievať na výživu mal. G. sumou vo výške 30 % zo sumy životného minima na nezaopatrené nepĺnoleté dieťa alebo na nezaopatrené dieťa podľa osobitného zákona mesačne, ktoré bude poukazovať na účet Detského domova Spišský Štiavnik, vždy do 25-teho dňa v mesiaci vopred, počnúc právoplatnosťou rozsudku, opakovane do budúcnosti,

u r č u j e otcovi povinnosť prispievať na výživu mal. G. sumou 60 Eur mesačne, ktoré bude poukazovať na účet Detského domova Spišský Štiavnik, vždy do 25-teho dňa v mesiaci vopred, počnúc právoplatnosťou rozsudku, opakovane do budúcnosti,

žiaden z účastníkov n e m á právo na náhradu trov konania.

o d ô v o d n e n i e :

Uznesením tunajšieho súdu č.k. 27 P 93/2014-4 zo dňa 15.4.2014 začal súd konanie z úradnej moci o nariadenie ústavnej starostlivosti a určenie výživného mal. G. G., D.. XX.XX.XXXX.

Rodičia nesúhlasili s nariadením ústavnej starostlivosti nad mal. G..

Kolízny opatrovník súhlasil s nariadením ústavnej starostlivosti nad mal. G..

Krizové centrum Prešov súhlasilo s nariadením ústavnej starostlivosti.

V. N. nesúhlasila s nariadením ústavnej starostlivosti u mal. G..

Súd nariadil a vykonal dokazovanie výsluchom účastníkov konania, správou kolízneho opatrovníka o rodinných a výchovných pomeroch, sociálnou správou Centra sociálnych služieb Slnečný dom zo dňa 7.5.2014, správami Sociálnej poisťovne a ÚPSVaR Prešov o príjme matky, správou obce Bajerovce o povesti matky a starej matky, správou ošetrovateľov o zdravotnom stave matky a starej matky, správou DSS Sabinov o zdravotnom stave starej matky zo dňa 11.6.2014, správou DSS sv. Jána z Boha o zdravotnom stave matky zo dňa 10.6.2014, obsahom spisov Okresného súdu Prešov 28 PPOm 2/2013, 24 P 344/2012 a 24 P 378/2012, ako aj ostatným spisovým materiálom a zistil tento skutkový stav:

Maloletý G. pochádza z družského vzťahu svojich F. I. G., D.. X.XX.XXXX V. O. Z., D.. XX.X.XXXX. Matka je doteraz vydatá R. A. G., N. U., M. XX. Z tohto manželstva nepochádza žiadne dieťa. Rodičia nevedú spoločnú domácnosť od novembra 2012. Rozsudkom Okresného súdu Prešov č.k. 24 P 344/2012-33 zo dňa 26.4.2013 bola mal. G. zverená do náhradnej osobnej starostlivosti starej matky V. N., D.. X.X.XXXX, súd zaviazal otca prispievať na výživu mal. G. sumou vo výške 150 Eur mesačne a matku sumou vo výške 30 % zo sumy životného minima na neplnoleté nezaopatrované dieťa alebo na nezaopatrované dieťa podľa osobitného zákona mesačne. Rozsudok nadobudol právoplatnosť dňa 9.5.2013.

Otec maloletej bol vyšetrovaný pre podozrenie zo zločinu týrania blízkej a zverenej osoby, kde obeťou mala byť práve mal. G.. Toto podozrenie sa však nepotvrdilo a vyšetrovanie bolo zastavené. Otec odvtedy domácnosť navštevoval iba sporadicky a s mal. G. sa nekontaktuje.

Matka maloletej trpí depresívnymi stavmi, navštevuje psychiatra a užíva psychofarmaká.

Mal. G. bývala so svojou matkou a starou matkou v rodinnom dome v obci Bajerovce. Dňa 25.7.2013 dom vyhorel. Starosta obce Bajerovce rodine sprostredkoval bývanie v Zariadení núdzového bývania Svät - CSS Domov pod Tatrami Batizovce. Stará matka následkom pádu si zlomila nohu a bola hospitalizovaná na chirurgickom oddelení v Poprade. Matka maloletej požila lieky v nadmernom množstve, pokúsila sa o samovraždu, preto bola hospitalizovaná na metabolickej ambulancii a následne prevezená na psychiatrické oddelenie v Levoči.

Uznesením Okresného súdu Prešov č.k. 28 PPOm 2/2013 -10 zo dňa 17.10.2013 v spojení s uznesením Krajského súdu v Prešove č.k. 1CoPom 1/2014-27 zo dňa 27.1.2014 súd predbežným opatrením nariadil dočasne zveriť mal. Kiaru do starostlivosti Krízového strediska Prešov. Uznesenie nadobudlo právoplatnosť dňa 18.3.2014 a vykonateľnosť dňa 17.10.2013. Dôvodom jej umiestnenia do krízového strediska bola skutočnosť, že mal. G. sa ocitla bez dozoru zákonného zástupcu, pretože matka aj stará matka boli pre svoj nepriaznivý zdravotný stav hospitalizované v nemocnici a otec o mal. G. neprejavoval žiadny záujem.

Maloletá G. je v krízovom stredisku umiestnená od 17.10.2013. V zariadení sa ťažko adaptovala, stále sa pýtala, kedy príde babka pre ňu, často plakala. Vo vzťahu k dospelým, je jej správanie submisívne, poslušné, plní požiadavky, ktoré sú na ňu kladené. Je veľmi citlivá na prijatie inými deťmi v skupine detského domova, prežíva výraznú úzkosť pri kritike zo strany druhých detí, pocity osamelosti a opustenosti. Navštevuje 2. ročník Základnej školy Matice slovenskej v Prešove. Jej vedomosti sú na priemernej úrovni, v kolektíve je obľúbená.

Otec pri svojom výsluchu uviedol, že nesúhlasí s nariadením ústavnej starostlivosti, chce, aby mal. G. bola zverená do starostlivosti starej matky. S maloletou nie je v kontakte. pracuje na aktivačných prácach v obci, jeho príjem je 125 Eur mesačne a je ochotný prispievať na výživu mal. G. sumou 60 Eur mesačne.

Matka žiadala, aby mal. G. bol zverená do starostlivosti jej matky, teda starej matky maloletej. Matka je v súčasnosti umiestnená v Domove sociálnych služieb sv. Jána z Boha v Spišskom Podhradí. Je v VI. stupni odkázanosti na sociálnu službu, teda je odkázaná na dohľad v rozsahu viac ako 12 hodín denne. Nie je schopná samostatne sa o seba postarať. Zo správy O. I. G., lekárky psychiatrickej ambulancie súd zistil, že matka je v psychiatrickej ambulancii dlhodobo vedená pre ľahkú duševnú zaostalosť s výraznými poruchami správania a pre úzkostno-depresívnu poruchu. Osobnosť matky prejavuje rysy emočne nestabilnej poruchy osobnosti. Matka má znížený intelekt, infantilné správanie, má znížené adaptačné schopnosti a zníženú toleranciu zvládať záťažové a stresové situácie. Matka je poberateľkou dávky v hmotnej núdzi vo výške 117,50 Eur mesačne.

Stará matka je umiestnená v domove sociálnych služieb v Sabinove. Zo správy DSS Sabinov súd zistil, že stará matka je zaradená do V. stupňa odkázanosti fyzickej osoby na pomoc inej fyzickej osoby, v rámci starostlivosti o domácnosť nie je schopná žiadnych úkonov spojených s prevádzkou a udržiavaním domácnosti, pri základných sociálnych aktivitách potrebuje sprievod, nie je schopná zabezpečiť starostlivosť maloletemu dieťaťu. Podľa správy ošetrojúceho lekára stará matka má ťažké ochorenie bedrových kĺbov a kolien, chôdza je možná iba na niekoľko krokov s oporou dvoch francúzskych bariel, vo fyzickom zdravotnom stave dominuje v súčasnosti gynekologické onkologické ochorenie, ďalej sa lieči na chronické ochorenia: ischemická choroba srdca, vysoký krvný tlak, cukrovka s komplikáciami.

Podľa § 47 ods. 1 písm. e) Zákona o rodine č. 36/2005 Z.z. náhradná osobná starostlivosť zaniká právoplatným rozhodnutím súdu o zrušení náhradnej osobnej starostlivosti.

Podľa § 47 ods. 5 Zákona o rodine č. 36/2005 Z.z. ak zanikne náhradná osobná starostlivosť z dôvodov uvedených v odseku 1 písm. c) alebo e) a rodičia naďalej nezabezpečujú alebo nemôžu zabezpečiť osobnú starostlivosť o maloleté dieťa, súd rozhodne o ďalšej náhradnej osobnej starostlivosti o maloleté dieťa.

Podľa § 54 ods. 2 Zákona o rodine č. 36/2005 Z. z. súd môže nariadiť ústavnú starostlivosť len vtedy, ak výchova maloletého dieťaťa je vážne ohrozená alebo vážne narušená a iné výchovné opatrenia nevedli k náprave alebo ak rodičia nemôžu zabezpečiť osobnú starostlivosť o maloleté dieťa z iných vážnych dôvodov a maloleté dieťa nemožno zveriť do náhradnej osobnej starostlivosti alebo do pestúnskej starostlivosti. Za vážne ohrozenie alebo vážne narušenie výchovy maloletého dieťaťa sa nepovažujú nedostatočné bytové pomery alebo majetkové pomery rodičov maloletého dieťaťa.

Podľa § 54 ods. 5 Zákona o rodine č. 36/2005 Z. z., súd v rozhodnutí, ktorým nariaďuje ústavnú starostlivosť, musí presne označiť zariadenie, do ktorého má byť dieťa umiestnené. Pri rozhodovaní o nariadení ústavnej starostlivosti súd vždy prihliadne na záujem maloletého dieťaťa, najmä na citové väzby maloletého dieťaťa k súrodencom a na ich zachovanie.

Podľa § 62 ods. 1 Zákona o rodine č. 36/2005 Z.z. plnenie vyživovacej povinnosti rodičov k deťom je ich zákonná povinnosť, ktorá trvá do času, kým deti nie sú schopné samé sa živiť.

Podľa § 62 ods. 2 Zákona o rodine obidvaja rodičia prispievajú na výživu svojich detí podľa svojich schopností, možností a majetkových pomerov. Dieťa má právo podieľať sa na životnej úrovni rodičov.

Podľa § 62 ods. 3 Zákona o rodine každý rodič bez ohľadu na svoje schopnosti, možnosti a majetkové pomery je povinný plniť svoju vyživovaciu povinnosť v minimálnom rozsahu vo výške 30 % zo sumy životného minima na nezaopatrené neplnoleté dieťa alebo na nezaopatrené dieťa podľa osobitného zákona.

Podľa § 75 ods. 1 Zákona o rodine č. 36/2005 Z. z. pri určení výživného prihliadne súd na odôvodnené potreby oprávneného, ako aj na schopnosti, možnosti a majetkové pomery povinného. Na schopnosti, možnosti a majetkové pomery povinného prihliadne súd aj vtedy, ak sa povinný vzdá bez dôležitého dôvodu výhodnejšieho zamestnania, zárobku, majetkového

prospechu, rovnako prihliadne aj na neprimerané majetkové riziká, ktoré povinný na seba berie.

Podľa § 81 ods. 1 a 2 Zákona o rodine č. 36/2005 Z. z. ak súd rozhodne o umiestnení maloletého dieťaťa do náhradnej osobnej starostlivosti, pestúnskej starostlivosti, o nariadení ústavnej starostlivosti alebo o uložení ochrannej výchovy, upraví aj rozsah vyživovacej povinnosti rodičov alebo iných osôb povinných poskytovať maloletému dieťaťu výživné. Súd v rozhodnutí, ktorým nariaďuje ústavnú starostlivosť, súčasne uloží rodičom alebo iným fyzickým osobám povinným poskytovať dieťaťu výživné povinnosť, aby výživné poukazovali zariadeniu, do ktorého má byť dieťa umiestnené.

V predmetnom konaní vykonaným dokazovaním bolo preukázané, že stará matka V. N. pre svoj nepriaznivý zdravotný stav, ako aj skutočnosť, že nemá zabezpečené vhodné bytové podmienky nemôže zabezpečiť starostlivosť mal. G., preto súd náhradnú osobnú starostlivosť zrušil. Súd súčasne v súlade s ust. § 47 ods. 5 Zákona o rodine rozhodol o ďalšej forme náhradnej starostlivosti, keďže rodičia nie sú schopní zabezpečiť starostlivosť maloletej, a dospel k záveru, že nariadenie ústavnej starostlivosti je v záujme maloletej G. z dôvodu, že v ústavnom zariadení bude maloletej poskytnutá riadna starostlivosť. Ústavnú starostlivosť bude mal. G. S.ykonávať v Detskom domove Spišský Štiavnik.

Súd zároveň určil výživné zo strany matky vo výške 30 % zo sumy životného minima na nezaopatrené neploleté dieťa alebo na nezaopatrené dieťa podľa osobitného zákona, keďže matka je poberateľkou dávky v hmotnej núdzi a t.č. je umiestnená v domove sociálnych služieb. Výživné zo strany otca súd určil vo výške 60 Eur mesačne, pretože otec navrhol túto výšku výživného a keďže jeho jediným príjmom je príjem z aktivačných prác v obci, súd toto výživné považoval za primerané jeho zárobkovým a majetkovým pomerom.

O trovách konania bolo rozhodnuté podľa § 146 ods. 1 písm. a) O.s.p. keďže ide o konanie, ktoré sa mohlo začať aj bez návrhu.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku je možné podať odvolanie v lehote 15 dní odo dňa jeho doručenia cestou tunajšieho súdu na Krajský súd v Prešove.

V odvolaní sa má popri všeobecných náležitostiach (§ 42 ods. 3 O.s.p.) uviesť, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, v čom sa toto rozhodnutie alebo postup súdu považuje za nesprávny a čoho sa odvolateľ domáha.

Podľa § 205 ods. 2 O.s.p., odvolanie proti rozsudku alebo uzneseniu, ktorým

bolo rozhodnuté vo veci samej, možno odôvodniť len tým, že

- a) v konaní došlo k vadám uvedeným v § 221 ods. 1,
- b) konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci,
- c) súd prvého stupňa neúplne zistil skutkový stav veci, pretože nevykonal navrhnuté dôkazy, potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností,
- d) súd prvého stupňa dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam,
- e) doteraz zistený skutkový stav neobstojí, pretože sú tu ďalšie skutočnosti alebo iné dôkazy, ktoré doteraz neboli uplatnené (§ 205a),

f) rozhodnutie súdu prvého stupňa vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci.

Podľa § 205 ods. 3 O.s.p., rozsah, v akom sa rozhodnutie napáda a dôvody odvolania môže odvolateľ rozšíriť len do uplynutia lehoty na odvolanie.

Ak povinný dobrovoľne nesplní, čo mu ukladá vykonateľné rozhodnutie, oprávnený môže podať návrh na vykonanie exekúcie podľa osobitného zákona.